

[Aage Henriksen.]

af Befolkningssituationen, da Fødselstallene sættes i Relation til 1 000 Indbyggere, hvis Aldersopbygning, Antal af fødedygtige Kvinder o. s. v. ikke kendes.

Under Hensyntagen til disse Omstændigheder har Befolkningsstatistikerne set sig foranlediget til at udarbejde Metoder for at finde Befolkningens sande biologiske Ydedygtighed.

En Metode, der tager Hensyn til Befolkningens gennemsnitlige Levealder og Dødschancer, viser, at den danske Befolkning ikke har tilstrækkelig mange Fødsler til i længere Tid at kunne opretholde det nuværende Befolkningstal. Befolkningen vil nok vokse endnu et Stykke Tid, men i en beregnelig Fremtid vil det Tidspunkt komme, hvor den nuværende Tids lave Fødselstal kommer til at bære Befolkningsproduktionen og dermed vil den absolutte Befolkningsforøgelse stagnere og Kulminationen sætte ind.

En anden befolkningsstatistisk Metode, der har vist sig velegnet til at analysere Befolkningens reproduktive Kapacitet, tager Hensyn til det Antal af Døtre, som 1 000 Kvinder vil føde i Løbet af Aldersaarene 15—50 Aar, forudsat at Frugtbarheden holder sig paa paagældende Kalenderaars Niveau og Dødeligheden er den, der er angivet ved Dødelighedstavlen 1931—35.

Balancepunktet for en Befolkning, det vil sige det Tal, der maa naas, for at Befolkningen skal kunne holde sig stationær, er sat til Netto-reproduktionstallet 1 000. Den danske Befolknings Reproduktionstal er i de sidste 10 Aar sunket til under 1000. Medens det i 1901—05 endnu var 1524, faldt det i de følgende Aar og udgjorde i Aarene 1926—30 kun 1012. 1931—39 viste forskellige Svingninger, som dog alle laa under det til Opretholdelse af Befolkningmængden nødvendige Reproduktionstal. Fra 1939 til 1940 steg Reproduktionstallet fra 919 til 965. Det sidstnævnte Tal viser, at den danske Befolkning ikke har den nødvendige Reproduktionskapacitet for i Længden at kunne holde den nuværende Befolkningmængde.

Opretholdelsen af det danske Folks Kvantitet og Kvalitet er en national, kulturel og social Opgave. Midlerne maa være social-politiske.

Antallet af Ægteskaber viser i de sidste Aar ikke nogen særlig Stigning, derimod holder Skilsmisserne sig paa et højt Niveau. Det danske Folk havde i Aaret 1940 0,98 Skilsmisser pr. 1000 Indbyggere og viser dermed det højeste Tal i Europa. Til Sam-

menligning skal her anføres, at i Aaret 1939 havde Sverige 0,56, Finland 0,49 og Norge kun 0,39 Skilsmisser pr. 1000 Indbyggere.

Med Hensyn til den alvorlige befolkningspolitiske og økonomiske Situation er det derfor vigtigt, at man med sociale Midler forsøger at lette de unges Giftermaal og skaffe betryggende økonomiske Vilkaar for Ægteskabets fortsatte Bestaaen.

En Understøttelse af de nygiftes Ægteskab vil have en gavnlig Indflydelse paa Antallet af Ægteskaber, paa Børnetallet og paa Familiens og dermed paa Samfundets Økonomi.

Et Middel til Understøttelse af nygifte er Ægteskabslaan, der ydes i flere europæiske Lande, bl. a. i Frankrig, Tyskland og Sverige.

Ægteskabslaanets befolkningspolitiske Effektivitet fremgaar af de stigende Fødselstal i Tyskland og Sverige efter Lovenes Indførelse. Saaledes viste f. Eks. i Tyskland 1 000 Ægteskaber med Ægteskabslaan 590 Fødsler, medens 1 000 Ægteskaber uden Ægteskabslaan kun havde 402 Fødsler.

Endvidere maa fremhæves de store beskæftigelsesmæssige Fordele, der vil være forbundet med et saadant Forslag. 1931—40 blev der gennemsnitlig indgaaet 33 200 Ægteskaber i Danmark. Man kan paaregne, at dette Tal efter den foreslaaede Ordning og efter Erfaringer fra Tyskland og Sverige med stor Sandsynlighed vil vise en Stigning paa 10 pCt. Dette giver aarlig ca. 37 000 Ægteskaber, hvoraf ca. 30 pCt. maa antages at falde ind under Ordningen ud fra de Erfaringer, man andetsteds har indhentet med Hensyn til det Omfang, hvori man har gjort Brug af Ægteskabslaanet. Dette giver en aarlig Laanesum paa ca. 22 000 000 Kr. Hvor stor en Del af den Sum som uden det her forelagte Lovforslag vilde blive anvendt i de Lovens Virkninger undergivne Brancher, er ikke let at sige, men man vil paa Grundlag af en løselig Betragtning kunne gøre sig Forestilling om den Efter-spørgsel efter Husgeraad, som vil foreligge. Desuden vil Ordningen bøde paa det skadelige og uheldige Afbetalingsystems Følger, som for de mindrebemidlede Dele af Befolkningen medfører en betydelig Forøgelse af de med Stiftelsen af Hjem forbundne Omkostninger.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.

Jeg skal her afslutte Mødet. Folketingets næste Møde afholdes i Morgen, Torsdag den 13. November, Kl. 13 med følgende Dagsorden: